

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10Pc/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321201677
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321201677.1

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky - W. P., rodená E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. L. W. XXX a otca - C. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. A. XX/XX, Č., za účasti navrhovateľa Š. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX v konaní zastúpený splnomocneným právnym zástupcom JUDr. Tiborom Sojkom, advokátom so sídlom A. Sládkoviča 2688/1, Levice, o návrhu navrhovateľa o povolenie prípustnosti zapretia otcovstva, takto

rozhodol:

- I. Konanie sa z a s t a v u j e.
- II. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Levice sa navrhovateľ domáhal prípustnosti zapretia otcovstva. Svoj návrh dôvodil tým, že Mal. T. P. sa narodil krátko pred rozvodom manželstva C. P. s W. P.. Z uvedenej doby bol do rodného listu zapísaný C. P., ako manžel matky mal. T.. Manželstvo C. P. a W. P. bolo právoplatne rozvedené rozsudkom OS Nové Zámky sp. zn. 2C 112/2011 z 29.09.2011. Mal. T. bol vyššie cit. rozsudkom zverený do osobnej starostlivosti matke. Už na samotnom rozvode pojednávaní bolo konštatované, že mal. T. pochádza z mimomanželského vzťahu, ktorý W. P. udržiavala s C. D., t. č. bytom XXX XX Š., P. XX, ktorý sa na túto adresu odsťahoval od W. P. až na jar 2020. Do uvedenej doby žili v spoločnej domácnosti a počas tejto doby sa im narodilo ďalšie spoločné dieťa. Mal. T. toto ich dieťa považuje za svojho súrodca a C. D. za svojho otca. C. P. sa s mal. T. nikdy nestretol a ani mal. T. vôbec nepozná C. P.. Keďže je otcovstvo C. P. voči mal. T. P. za vyššie uvedených okolností zjavne vylúčené, domáha sa, aby súd povolil prípustnosť zapretia otca.

2. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na

začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

3. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

4. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

5. V zmysle § 29 ods. 2 CMP, súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

6. Medzi procesné podmienky konania patria aj procesné podmienky konania na strane účastníkov, t. j. strany konania musia disponovať istými vlastnosťami, aby súd mohol konať. Jedná sa najmä o procesnú subjektivitu (§ 61 CSP) a procesnú spôsobilosť (§ 67 CSP).

7. Podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

8. Podľa § 93 ods. 2 Zákona o rodine, aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

9. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

10. Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

11. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

12. Rodičovstvo, tak ako to deklaruje článok 3 základných zásad Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. K tomu, aby bolo z hľadiska právneho možné hovoriť o rodičovskom vzťahu je potrebné rodičovstvo k dieťaťu určiť. Určením rodičovstva k dieťaťu dochádza k závažnej zmene právneho statusu dieťaťa, matky aj otca. Pri určovaní materstva zákon o rodine vychádza zo starej rímskej zásady „mater semper certa est“, teda matka je vždy istá. Je ňou žena, ktorá dieťa porodila. Otcovstvo k dieťaťu sa určuje pomocou troch právnych domniek, z ktorých každá ďalšia z nich sa uplatní iba vtedy, ak sa neuplatnila predošlá. Tieto domnievky sú však vyvrátené, a otcovstvo určené na základe nich je možné (s výnimkou tretej - otcovstvo určené súdnym rozhodnutím) za podmienok ustanovených zákonom o rodine zaprieť. Účelom právnej úpravy zapretia otcovstva je odstránenie nesúladu medzi právnym a biologickým otcovstvom. V prvom rade sa sleduje záujem dieťaťa, ktoré má

právo vyrastať v biologickej rodine a byť vychovávané biologickými rodičmi. V kontexte druhej domnievky, zákon o rodine v § 93 a § 96 vymedzuje okruh aktívne legitimovaných na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Je to v prvom rade muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, ďalším subjektom je matka dieťaťa a taktiež aj samotné dieťa resp. jeho opatrovník. Zákon o rodine subjekty aktívne legitimované na podanie návrhu vymedzuje taxatívne, rozširovať okruh osôb preto nie je možné. V danom konaní sa však z dôvodu zmeškania lehoty nejedná o konanie vo veci zapretia otcovstva, ale jedná sa o konanie vo veci prípustnosti zapretia otcovstva, kde v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 Zákona o rodine je osobou oprávnenou na podanie takéhoto návrhu jedine maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

13. Konanie o prípustnosť zapretia otcovstva je výlučne konaním návrhovým.

14. Vecná legitímácia, či už aktívna alebo pasívna sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

15. Aktívnu vecnú legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.

16. V predmetnej veci má súd preukázané, že navrhovateľ - otec dieťaťa nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu na podanie návrhu na rozhodnutie súdu o prípustnosti zapretia otcovstva., nakoľko predmetný návrh môže podať výlučne maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. V zákone je subjekt oprávnený na podanie jednoznačne označený a tým je maloleté dieťa, žiadne procesné nástupníctvo na mieste navrhovateľa nie je prípustné. Ak dieťa zomrie, nemožno návrh podať, ani v začatom konaní pokračovať. Pokiaľ je dieťa plnoleté návrh podáva samo, pokiaľ je maloleté, podáva návrh opatrovník, ktorého mu súd za týmto účelom ustanoví.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh podala osoba, ktorá v zmysle § 96 ods. 1 Zákona o rodine nie je oprávnená na jeho podanie, súd konanie v súlade s ust. § 161 ods. 2 CSP pre existenciu neodstrániteľnej procesnej podmienky zastavil.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku nakoľko v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, pre ktoré by bolo možné priznať náhradu jeho trov niektorému z jeho účastníkov.

22. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd konanie zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.